

STATKRAFTS TILNÆRMING TIL VILKÅRSREVISJONER

Vassdragstreff Skjomen, 24.08.2019

Sjur Gammelsrud

Statkraft

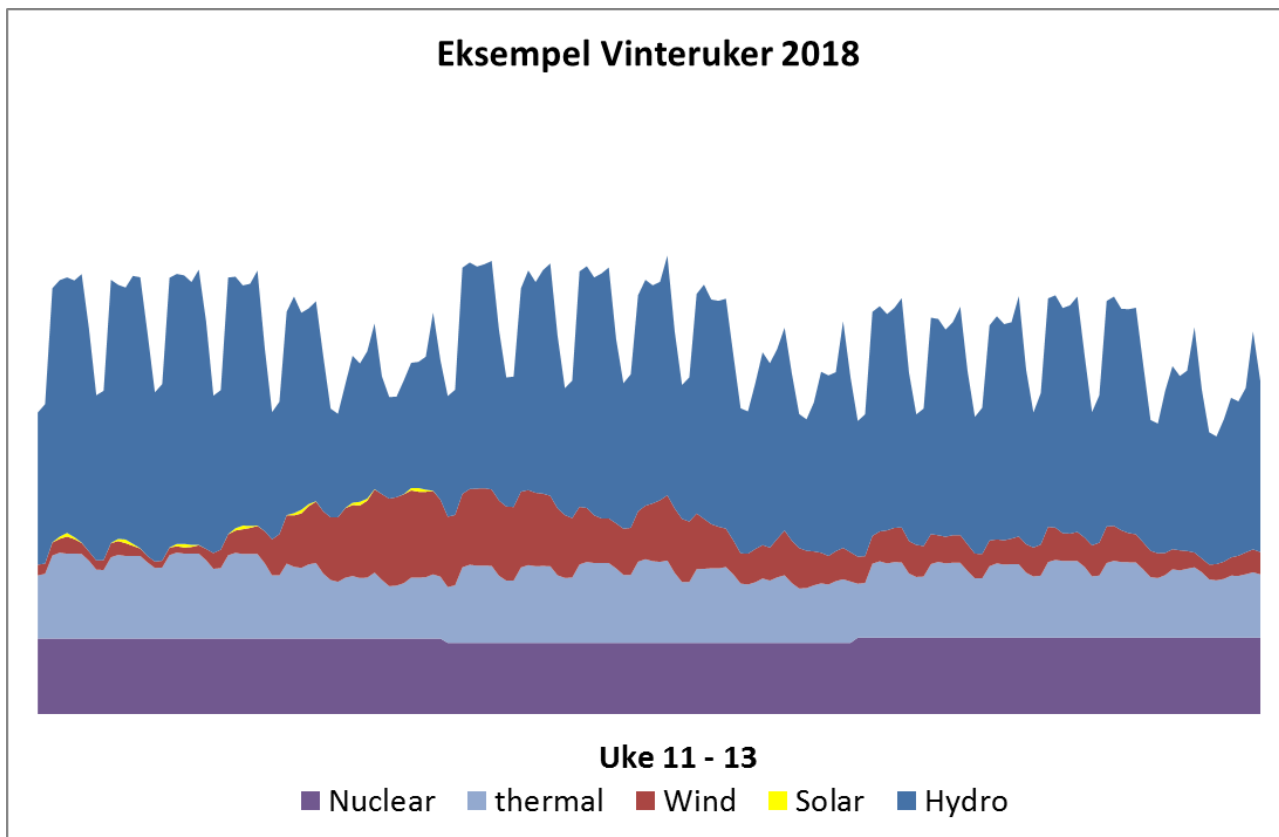
Statkraft

- ▶ Statsforetak som er eid av staten
 - underlagt Nærings-og fiskeridep.
- ▶ 1/3 av norsk vannkraftproduksjon
- ▶ Utnytte gitte vassdragskonsesjoner til å produsere elektrisk strøm
 - innenfor rammen av konsesjonsvilkår inkludert manøvreringsreglement
- ▶ Eierskapsmelding [Meld. St. 27 (2013–2014)]
 - drives på forretningsmessig grunnlag
 - konkurransemessig avkastning og utbytteforventning

Maskinhall Skjomen kraftverk

Vannkraft balanserer produksjon og etterspørsel

Konsekvenser for kraftproduksjonen av krav

Formål

*“Hovedformålet med en revisjon av vilkår vil være muligheten for å **bedre miljøforholdene i regulerte vassdrag.***

Dette må avveies mot formålet med konsesjonen, som er kraftproduksjon».

OEDs veileder.

Krav

- Minstevannføring
- Driftsvannføring
- Gradvis ned- eller oppkjøring av kraftverk
- Magasinrestriksjoner

Standardvilkår, eks.

- Habitattiltak
- Fiskepassasjer
- Friluftslivstiltak
- Undersøkelser og tiltak dyre-planteliv
- Erosjonstiltak mm

Konsekvens

- Produksjons- og inntektstap
- Redusert fleksibilitet og tilbud av systemtjenester
- Reduserer mulighet for flomdemping

- Gir ikke produksjons- og fleksibilitetstap eller redusert tilbud av systemtjenester
- Kostnader ved gjennomføring

Vannkraftens betydning fremover

Naturmangfoldloven (2009)

01 NVE 49:2013 (2013)

Om lov om forvaltning av naturmangfold

KLDs vedtaksbrev (2016)

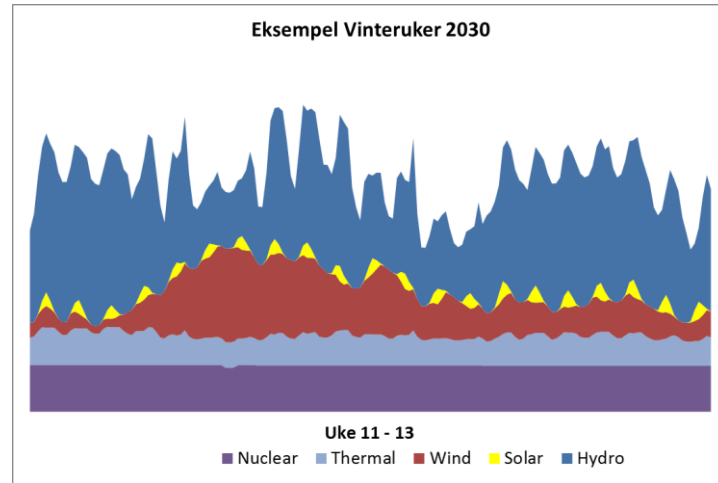
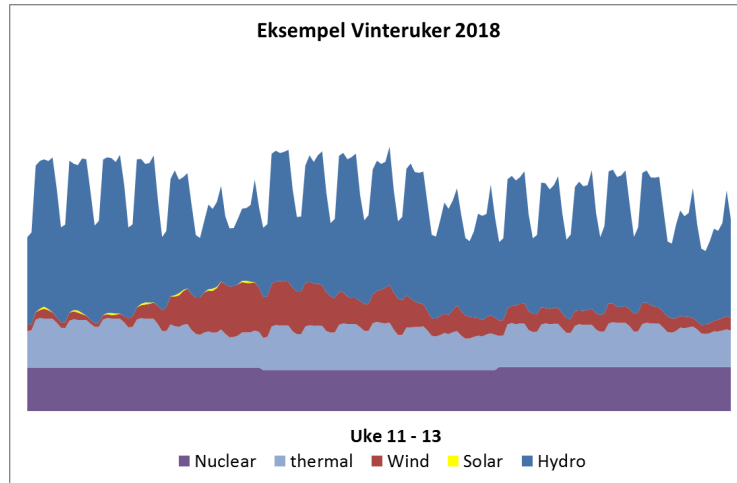
Energimeldingen (2016)

Meld. St. 25 - Energimeldingen

- «Den store regulerbare vannkraften vil fortsatt være ryggraden i energisystemet vårt. Vannkraftproduksjon er viktig i et europeisk klimaperspektiv, og gjør at vi opprettholder forsyningssikkerheten i det norske og nordiske kraftsystemet. Behovet for reguleringsevne og fleksibilitet forventes å øke i årene som kommer»
- «Energiproduksjon som bidrar med reguleringsevne eller gunstig produksjonsprofil over året og døgnet blir enda viktigere når en større andel av kraftproduksjonen ikke er regulerbar. Regjeringen mener det er viktig å ta vare på og utvikle kraftverk som har disse egenskapene (...) Formålet er å opprettholde og videreutvikle reguleringsevnen i det norske vannkraftsystemet.»

Endrede kjøreregler for 70% av norsk vannkraft vil i sum gi konsekvenser for kraftsystemet

Simulering av prioriteringsrapporten NVE 49/2013:

- ▶ **Energi** - Samlet tap av regulerbar fornybar kraft på 2-6 TWh per år, 4 TWh snitt
- ▶ **Regulerbarhet**- Kraftsystemets reguleringsevne og robusthet svekkes
- ▶ **Flomdemping** - Redusert demping i mange vassdrag øker risiko

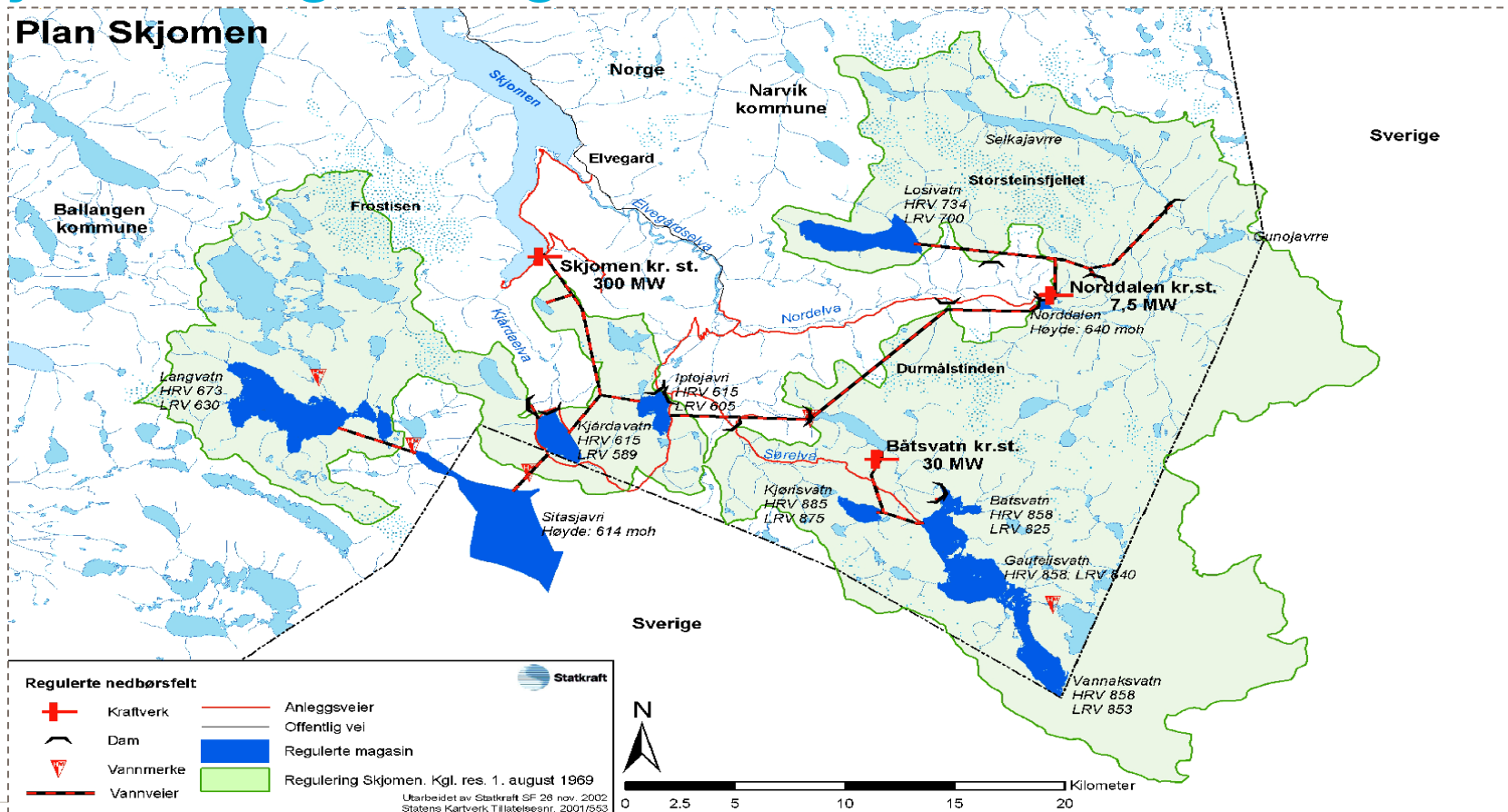
Statkrafts tilnærming i vilkårsrevisjonssaker

80% av Statkrafts produksjon kan få nye kjøreregler

- ▶ Støtter hovedformålet med vilkårsrevisjoner, og mener det må synliggjøres at verdien av miljøforbedringer overstiger kostnadene dersom nye vilkår reduserer:
 - *kraftproduksjonen*
 - *fleksibiliteten*
 - *magasinenes flomdempende funksjon*
- ▶ Faktabasert kunnskap og formidling skal være grunnlaget for god dialog på alle plan.
- ▶ Stiller med fagkompetanse.
- ▶ Nasjonale kostnader må hensyntas

Skjomen reguleringsområde

Skjomen

- ▶ Konsesjon gitt i 1969
- ▶ 1 375 GWh produksjon av energi
- ▶ Viktig for kraftforsyningen i Ofoten
- ▶ Viktig for leveranser av systemtjenester i området
- ▶ Fallhøyde på 610 m gir stort produksjonstap ved minstevannføring
- ▶ Om lag 10 mil med anleggsveier gir lettere adgang til friluftsområder
- ▶ Bidrar med skatter og avgifter

Iptojavri

Gjennomførte miljøundersøkelser og tiltak

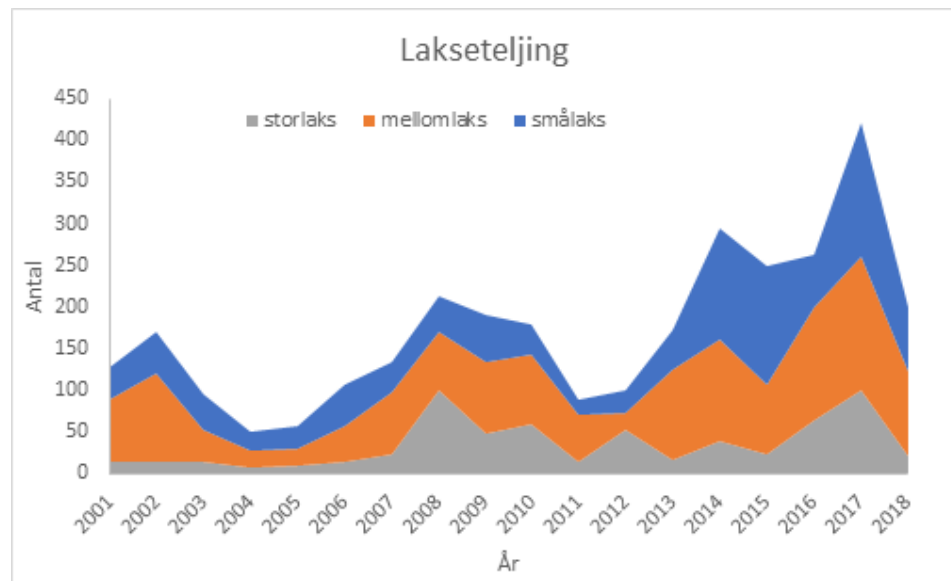
- ▶ Fiskebiologiske undersøkelser siden 1998
- ▶ FOU-aktivitet med PIT-antenne
- ▶ FOU-aktivitet på 1980- og 90-tallet i regi av NVE
 - terskelprosjektet,
 - sediment/ massetransport
 - tiltak mot gjengroing vassdrag
- ▶ Bygd flere terskler; estetikk, grunnvann
 - begynt å rehabilitere disse
- ▶ Habitatforbedrende tiltak fisk
- ▶ Bygd to fisketrapper

Fisketrapp Skjoma

Vår tilnærming vilkårsrevisjonen i Skjomen

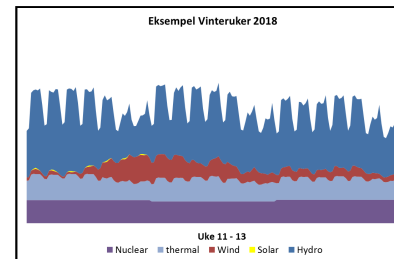
- ▶ Lavere prioritet av tiltak som går ut over kraftproduksjonen i nasjonale utredninger /beslutninger
 - 49/2013 rapport av NVE og Mdir.
 - KLDs godkjenning av vannforvaltningsplan
- ▶ Følger OEDs retningslinjer i saksgangen i vilkårsrevisjonen
 - påpekt i revisjonsdokumentet
- ▶ NVE ba i brev av 19.03.2019 om tilleggsutredninger
vintervannføring flaksehal i Skjoma
- ▶ Oversendt disse 20.05.2019

Krevende avveininger for myndighetene

- Bedre miljøforholdene i regulerte vassdrag
- Modernisere vilkår

- Tap av fornybar energi
- Tap av reguleringsevne
- Minsket flomdempningsevne

*Myndighetene gjør samfunns-
økonomisk avveining*